

BEATA KOMOROWSKA

Katedra Dydaktyki i Edukacji Szkolnej KUL

KONKURS „MŁODZIEŻ JAKIEJ NIE ZNACIE” – PROMOCJĄ DOBRYCH WZORCÓW OSOBOWYCH MŁODZIEŻY

W czasie intensywnych zmian w wielu dziedzinach życia istnieje potrzeba akcentowania i promowania wartości ponadczasowych, wartościowych postaw i wzorców zachowań. Wyzwaniem dla wychowawców staje się znalezienie dla młodzieży wzorów osobowych godnych naśladowania, które potrafią animować i inspirować innych do wartościowych działań. Uwzględniając specyfikę rozwoju uczniów w okresie dorastania, a w szczególności rozwoju społecznego i roli jaką odgrywają w nim rówieśnicy, warto podejmować działania na rzecz poszukiwania i promowania osób znaczących także wśród koleżanek i kolegów.

Zadania tego podjęli się pracownicy Katedry Dydaktyki i Edukacji Szkolnej KUL – pod kierunkiem prof. dr hab. Krystyny Chałas – wraz z doktorantami i studentami, w szczególności tymi, którzy planują w przyszłości podjąć pracę w szkole. Formą, którą przyjęto, jest konkurs dla młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej na pracę pisemną – świadectwo życia zgodnie z wartościami na zadany przez organizatorów temat. Celem konkursu jest promowanie wartościowych postaw, zachowań i podejmowanych przez młodzież inicjatyw w środowiskach szkolnych i lokalnych; animowanie młodzieży do urzeczywistniania ważnych w życiu wartości; odkrywanie przed młodzieżą istoty przesłań Jana Pawła II do młodych.

Konkurs ma swoją ośmioletnią historię. Został zapoczątkowany w 2005 roku tematem „Moją młodość buduję potęgą dobra”. Organizatorzy otrzymali 230 prac konkursowych z całego kraju, a w maju 2006 roku odbyła się uroczystość zakończenia konkursu. Wypracowany wtedy „schemat” uroczystości podsumowującej konkurs spotkał się z bardzo pozytywnym odbiorem uczestników i jest powielany do dnia dzisiejszego. Jego głównym elementem jest sesja „Uczę się Ciebie człowieku”, na którą zapraszane są osoby znane ze świata nauki, kultury, polityki, sztuki, które

opisując nierzadko trudne doświadczenia swojego życia potwierdzają, że kierowanie się w życiu wartościami pozwala przezwyciężyć zło, podejmować słuszne decyzje i rozwijać swoje człowieczeństwo. W podsumowaniu pierwszej edycji konkursu w sesji „Uczę się Ciebie człowieku” udział wzięli: Ksiądz prof. dr hab. Romuald Weksler-Waszkinel; prof. dr hab. Jerzy Kłoczowski oraz Ksiądz prof. dr hab. Stanisław Wilk – ówczesny Rektor KUL.

Ponadto na każde uroczyste zakończenie konkursu zaproszenie organizatorów przyjmował początkowo Ksiądz Arcybiskup prof. dr hab. Józef Życiński a następnie Biskup dr hab. Artur Miziński, którzy wygłaszali przesłanie do młodzieży. Głos zabierał także zaproszony Lubelski Kurator Oświaty lub osoba przez Niego oddelegowana oraz przedstawiciele organizatorów, w tym Dyrektor Instytutu Pedagogiki oraz Kierownik Katedry Dydaktyki i Edukacji Szkolnej KUL – prof. dr hab. Krystyna Chałas. Stałym punktem programu uroczystości jest także wspólne odśpiewanie Barki – ulubionej pieśni Jana Pawła II oraz złożenie przez laureatów kwiatów pod pomnikiem Jana Pawła II na dziedzińcu KUL. Te elementy programu uroczystości mają – w założeniach organizatorów – podkreślić, że głównym powodem dla którego spotykają się wszyscy uczestnicy konkursu jest Osoba Jana Pawła II i oddanie Mu hołdu. Przede wszystkim skupienie się nad przesłaniem, które jako Papież kierował do młodych, potrzeba pielęgnowania tego przesłania, urzeczywistniania w życiu oraz zachęcania swoim postępowaniem innych do życia według wskazań Papieża Polaka. Pokłosiem każdego konkursu jest publikacja książkowa zawierająca wybrane prace laureatów konkursu. Tom I książki *Młodość jakiej nie znacie. Seria A. Moją młodość buduje potęgą dobra* (Sandomierz 2006, pod red. Krystyny Chałas), zawiera 45 prac uczestników konkursu, a przedmowę do niej (jak i do kolejnych dwóch książek – serii B i C) napisał ówczesny Biskup Sandomierski Andrzej Dzięga.

Dane dotyczące kolejnych edycji konkursu przedstawiają się następująco:

Edycja II w roku 2006/2007 – konkurs pt. „W młodzięcym życiu mam swoje Westerplatte i bardzo go bronię”. W konkursie wzięło udział 370 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu całej Polski. W uroczystym podsumowaniu konkursu w sesji „Uczę się Ciebie człowieku”, świadectwo własnego Westerplatte przekazali: prof. dr hab. Wiesław Chrzanowski – polski profesor nauk prawnych, adwokat, żołnierz Armii Krajowej, powstaniec warszawski, polityk, działacz ZChN, poseł I kadencji, minister sprawiedliwości i prokurator generalny w 1991, marszałek Sejmu od 1991 do 1993; 3 maja 2005 został odznaczony Orderem Orła Białego; Magdalena Bajer – publicystka, dziennikarz naukowy, przewodnicząca Rady Etyki Mediów, laureatka wielu nagród, m.in. w konkursach im. Bruna Winawera, SDP, im. Hugo Steinhaus; dr Maria Józefacka – poetka, prozaik, autorka utworów dla młodzieży. Pokłosiem tej edycji Konkursu jest książka *Młodość jakiej nie znacie. Seria B. W młodzięcym życiu mam swoje Westerplatte i bardzo go bronię* (Sandomierz 2007, pod red. Krystyny Chałas), która zawiera 54 prace uczestników konkursu.

Edycja III w roku 2007/2008 – konkurs pt. „Wymagam od siebie, mimo że inni ode mnie nie wymagają” Swoją obecnością w uroczystym podsumowaniu konkursu zaszczylicili aktor Janusz Zakrzewski oraz ks. dr Piotr Pawlukiewicz.

Pokłosem tej edycji Konkursu jest książka *Młdzież jakiej nie znacie. Seria C. Wymagam od siebie, mimo że inni ode mnie nie wymagają* (Sandomierz 2008, pod red. Krystyny Chałas), która zawiera 50 prac uczestników konkursu.

Edycja IV w roku 2008/2009 – konkurs pt. „W mojej młodości wzrastam w latach, mądrości i łasce”, w którym uczestniczyło 335 uczniów. W sesji podsumowującej konkurs udział wzięła m.in. prof. dr hab. Zyta Gilowska oraz Jan Budziaszek – muzyk zespołu „Skaldowie”.

Pokłosem tej edycji konkursu jest książka *Młdzież jakiej nie znacie. Seria D. W mojej młodości wzrastam w latach, mądrości i łasce* (Sandomierz 2009, pod red. Krystyny Chałas), która zawiera 37 prac uczestników.

Edycja V w roku 2009/2010 – konkurs pt. „W młodzieńczym życiu staram się być solą ziemi i światłością świata”. W tej edycji udział wzięło 307 uczestników. W uroczystym podsumowaniu konkursu, w sesji „Uczę się Ciebie człowieku”, słowa oparte na doświadczeniach swojego życia przekazali młodzieży: Anna Saj – Przewodnicząca Ruchu Magnificat; Ewa Dumkiewicz-Sprawka – Dyrektor Wydziału Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta w Lublinie; Ojciec Ludwik Wiśniewski – Dominikanin, legendarny duszpasterz akademicki oraz Ewa Dados – Dziennikarka Radia Lublin, inicjatorka Akcji Charytatywnej „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę”.

Pokłosem tej edycji Konkursu jest książka *Młdzież jakiej nie znacie. Seria E. W młodzieńczym życiu staram się być solą ziemi i światłością świata* (Sandomierz 2010, pod red. Krystyny Chałas), która zawiera 39 prac uczestników konkursu.

Edycja VI w roku 2010/2011 – konkurs pt. „Na skrzydłach wiary i rozumu unosi się duch mojej młodości”, w którym udział wzięło 270 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu całego kraju. W sesji „Uczę się Ciebie człowieku” podsumowującej konkurs udział wzięli: Piotr Swęd (Maciek z serialu „Klan”) wraz z mamą; Albert Szulczyński – student SGGW – osoba, która doznała łaski cudu uznanego przez Kościół w procesie beatyfikacji św. Alberta Chmielowskiego oraz aktorka Anna Świetlicka.

Pokłosem tej edycji Konkursu jest książka *Młdzież jakiej nie znacie. Seria F. Na skrzydłach wiary i rozumu unosi się duch mojej młodości* (Sandomierz 2011, pod red. Krystyny Chałas), która zawiera 26 prac uczestników konkursu.

Edycja VII w roku 2011/2012 – konkurs pt. „W młodzieńczym życiu wypływam na głębie”, w którym udział wzięło 239 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. W sesji „Uczę się Ciebie człowieku” swoimi doświadczeniami życiowymi podzielili się z młodzieżą: Mateusz Bochacik – dyrektor biura poselskiego Zbigniewa Wassermanna, Roman Kołakowski – kompozytor, poeta, piosenkarz, gitarzysta, reżyser i autor widowisk plenerowych oraz ks. Tadeusz Polak – wieloletni redaktor programu „Ziarno”.

Pokłosem tej edycji konkursu jest książka *Młdzież jaką znamy i nie znamy. Seria A. W młodzieńczym życiu wypływam na głębie* (Lublin 2012, pod red. Krystyny Chałas), która zawiera 25 prac uczestników konkursu.

Edycja VIII w roku 2012/2013 – konkurs pt. „Moją młodość przeżywam godnie”. W tej edycji udział wzięło 310 uczestników ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu całej Polski. W chwili oddawania do druku niniejszego sprawozdania organizatorzy czekają na potwierdzenie udziału zaproszonych uczest-

ników sesji „Uczę się Ciebie człowieku.” Jest już przygotowana najnowsza publikacja książkowa z pracami laureatów konkursu.

Ogromne zainteresowanie młodzieży konkursem oraz informacje zwrotne otrzymywane od jego uczestników, ich rodziców, nauczycieli, dyrektorów szkół, potwierdzają potrzebę i zasadność zakładanych przez organizatorów celów oraz stają się wyzwaniem do kontynuowania tego przedsięwzięcia.

EWA WALCZAK

Instytut Pedagogiki KUL

SEMINARIUM WYMIANY DOŚWIADCZEŃ NAUCZYCIELI JAKO WARTOŚĆ DODANA W KSZTAŁCENIU STUDENTÓW

Ustawa z dnia 26.01.1982 r., *Karta Nauczyciela*, nakłada na nauczyciela szereg obowiązków, w tym między innymi konieczność dążenia do pełni własnego rozwoju osobowego, a także podejmowania działań zmierzających do zdobywania kolejnych szczebli awansu zawodowego¹.

Współczesny system oświaty dąży do realizacji coraz skuteczniejszych strategii nauczania oraz intensyfikacji działań wychowawczo-dydaktycznych sprzyjających nowoczesnemu, efektywnemu kształceniu. Sprostanie wymogom edukacji XXI wieku wymaga od nauczyciela permanentnego doskonalenia warsztatu pracy oraz podnoszenia własnych kompetencji.

Jak wynika z raportu Międzynarodowego Badania Nauczania i Uczenia się OECD TALIS 2008 r. 90, 4% nauczycieli w Polsce deklaruje, iż brało udział w doskonaleniu i doksztalceniu zawodowym (międzynarodowa średnia Talis – 88,5%). Jednakże blisko 44% badanych nauczycieli wskazało, iż odczuwa niezaspokojone potrzeby związane z doskonaleniem zawodowym. Deprywacja w tym względzie dotyczy między innymi wymiany doświadczeń nauczycielskich².

Dostrzegając powyższe zjawiska, a zwłaszcza fakt, iż wymiana doświadczeń wychowawczo-dydaktycznych w pełni wpisuje się w aktualne potrzeby kadry pedagogicznej, sprzyja łączeniu teorii z praktyką, a także jest pomocna w poszukiwaniu własnej tożsamości zawodowej, Katedra Dydaktyki i Edukacji Szkolnej KUL, kiero-

---

¹ MENiS, Ustawa z dn. 26.01.1982 r. *Karta Nauczyciela*.

² Ministerstwo Edukacji Narodowej, Instytut Badań Edukacyjnych, *TALIS nauczanie – wyniki badań. Polska na tle międzynarodowym 2008 r.*, Warszawa 2009.